

Ηράκλειο 30-4-2024

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΚΡΗΤΗΣ

Τέρμα Θεμιστοκλέους,

Τ.Κ. 713 07 – Ηράκλειο Κρήτης

Τηλέφωνο: 2810223303

Email:geoteepk@gmail.com

ΘΕΜΑ: Απόψεις για το νόμο με θέμα «Ρυθμίσεις για την αντιμετώπιση των πολυεπίπεδων επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στους τομείς: α) της διαχείρισης υδάτων, β) της διαχείρισης και προστασίας των δασών, γ) της αστικής ανθεκτικότητας και πολιτικής, δ) της καταπολέμησης της αυθαίρετης δόμησης, ε) της ενεργειακής ασφάλειας»

Το ΓΕΩΤΕΕ Παράρτημα Κρήτης καταθέτει απόψεις για το νομοσχέδιο που ψηφίστηκε και αφορά «Ρυθμίσεις για την αντιμετώπιση των πολυεπίπεδων επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στον τομέα της διαχείρισης υδάτων

Οι πλημμύρες της Θεσσαλίας ήταν αφορμή να δούμε οσα έγιναν και όσα δεν έγιναν και να συζητηθεί εάν είχαν γίνει τα έργα που προβλέπονταν από τα σχέδια πλημμύρας, εάν εφαρμόστηκαν όσα προβλέπονταν στο ΣΔΛΑΠ για το υδατικό διαμέρισμα Θεσσαλίας.

Η Ενιαία διαχείριση των νερών πρέπει να περιλαμβάνει τη διαχείριση κινδύνου πλημμύρας, καταστάσεις ανομβρίας που μπορεί να οδηγήσουν σε λειψυδρία, την προστασία των υδάτων από ρύπανση, να παρακολουθείται η ποσότητα και η ποιότητα των υδάτων, την προστασία του υδατικού περιβάλλοντος, ποταμιών και υδροβιοτόπων, όπως περιγράφονται στις αρμοδιότητες της Διεύθυνσης Υδάτων. Όλα αυτά θα μπορούσαν να γίνουν από τις αρμόδιες αυτές υπηρεσίες εφόσον υπήρχε η βούληση λειτουργίας τους και όχι απαξίωσης τους.

Δεν υπήρξε η πολιτική βούληση για την εφαρμογή και υλοποίηση των έργων που προβλέπονται σε αυτά (ΣΔΛΑΠ κι ΣΔΚΠ) αλλά απαξιώθηκαν οι υπηρεσίες. Η Ειδική Γραμματεία Υδάτων υποβαθμίστηκε σε Γενική Διεύθυνση Υδάτων, οι Διευθύνσεις Υδάτων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων και οι αντίστοιχες υπηρεσίες -Περιβάλλοντος και Υδροοικονομίας- των Περιφερειών οδηγήθηκαν σε τραγική υποστελέχωση, μετά από συνεχείς συνταξιοδοτήσεις και μηδέν προσλήψεις.

Την τελευταία δεκαετία διαμορφώθηκαν Σχέδια Διαχείρισης Λεκανών Απορροής και Σχέδια Διαχείρισης Κινδύνου Πλημμύρας τα οποία αναθεωρούνται και επικαιροποιούνται το τελευταίο διάστημα σε όλη την επικράτεια σύμφωνα με την οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Κι ενώ αυτές οι διαδικασίες είναι σε εξέλιξη, η μελέτη αξιολόγηση, διαχείριση, σχεδιασμός για την επόμενη μέρα στη Θεσσαλία, ανατέθηκε σε μια Ολλανδική Εταιρεία . Η μελέτη κατατέθηκε και αναρτήθηκε για διαβούλευση στα Αγγλικά, χωρίς δημοσίευση της ανάθεσης, σύμβασης κλπ, χωρίς την δημοσίευση της σύνθεσης της επιστημονικής ομάδας, χωρίς τεύχη τεκμηρίωσης που πρέπει να συνοδεύουν το κείμενο, τεχνικά δεδομένα, προηγούμενες μελέτες ή μοντέλα (υδρολογικά στοιχεία, βροχοσειρές που χρησιμοποιήθηκαν, κατασκευαστικά έργα της περιοχής, σχέδιο διαχείρισης κινδύνου πλημμύρας). Και στην όλη διαδικασία συλλογής στοιχείων, στοιχεία αντλήθηκαν ίσως από ΤΟΕΒ, αλλά δεν έγινε καμία επίσημη επικοινωνία για άντληση στοιχείων από τις Διευθύνσεις Υδάτων, που είναι οι καθ' ύλην αρμόδιες υπηρεσίες!

Μετά την έναρξη της διαβούλευσης αυτής της μελέτης (στα αγγλικά) ακολούθησε σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα Δημόσια διαβούλευση για το σχέδιο νόμου «Ρυθμίσεις για την αντιμετώπιση των πολυεπίπεδων επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στους τομείς: α) της διαχείρισης υδάτων, β) της διαχείρισης και προστασίας των δασών, γ) της αστικής ανθεκτικότητας και πολιτικής, δ) της καταπολέμησης της αυθαίρετης δόμησης, ε) της ενεργειακής ασφάλειας»

Στην Ενότητα Β Προστασία των Υδάτων, των Δασών και του Φυσικού Περιβάλλοντος (ΑΡΘΡΑ 3-33) προβλέπεται η σύσταση νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου, με τη μορφή ανώνυμης εταιρείας, με την επωνυμία «Οργανισμός Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας Ανώνυμη Εταιρεία» (Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε.).

Ανάμεσα στις αρμοδιότητες της ΑΕ είναι να

- παρακολουθεί την ποιοτική και ποσοτική κατάσταση των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων

σύμφωνα με τον ν. 3199/2003 (Α' 280) περί προστασίας και διαχείρισης των υδάτων,

- μεριμνά για την εκπόνηση του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκάνης Απορροής Ποταμού, κατά παρέκκλιση του άρθρου 7 του ν. 3199/2003 και του Σχεδίου Διαχείρισης Κινδύνου Πλημμύρας, σύμφωνα με το άρθρο εικοστό του παρόντος και παρακολουθεί την εφαρμογή τους,

- χορηγεί άδειες χρήσεις ύδατος,

- μεριμνά για την εκπόνηση Στρατηγικού Σχεδίου Έργων Αντιπλημμυρικής Προστασίας (Master Plan), για τον έλεγχο και τη συντήρηση των αντιπλημμυρικών έργων, καθώς και για την ανάλυση κινδύνου και την προετοιμασία για την αντιμετώπιση καταστάσεων που σχετίζονται με τη διαχείριση των υδάτων, όπως πλημμύρα, ξηρασία ή λειψυδρία,

- μεριμνά και εκτελεί τις αναγκαίες ενέργειες για τον σχεδιασμό, την κατασκευή, τον έλεγχο, τη συντήρηση, τη διοίκηση και λειτουργία των εγγειοβελτιωτικών έργων και των δικτύων άρδευσης σύμφωνα με τις παρ. 3 και 4 του άρθρου δέκατου έβδομου και λειτουργεί ως πάροχος υπηρεσιών ύδατος κατά την έννοια της παρ. 2 του άρθρου 3 του ν. 5037/2023 (Α' 78),

- ενεργεί και μεριμνά για τη συγκέντρωση και παρακολούθηση του συνόλου των υδρολογικών και μετεωρολογικών δεδομένων του Υδατικού Διαμερίσματος της Θεσσαλίας.»

Στο παραπάνω πλαίσιο είναι προφανές ότι :

- Δεν γίνεται σύνδεση των σκοπών της Εταιρείας -με το υπάρχον θεσμικό πλαίσιο και τα θεσμοθετημένα ΣΔΛΑΠ και ΣΔΚΠ
- Αγνοείται ή περιφρονείται το θεσμικό πλαίσιο και οι πράξεις της Δημόσιας Διοίκησης που έχουν θεσμοθετηθεί μέχρι τώρα σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή και Εθνική Νομοθεσία.
- Δημιουργείται ένας φορέας με ιδιωτικά κριτήρια για να διαχειριστεί ένα δημόσιο κοινωνικό αγαθό, το νερό, ο δημόσιος χαρακτήρας του οποίου έχει θεσμοθετηθεί στο άρθρο 24 του Συντάγματος. Η διαχείριση των υδάτων είναι δραστηριότητα που ως τώρα ασκείται από το στενό δημόσιο τομέα και δεν έχει μεταφερθεί ούτε καν στις αιρετές περιφέρειες, καθώς υπάρχουν αποφάσεις του ΣΤΕ που δεν επιτρέπουν την μεταφορά τέτοιων αρμοδιοτήτων στον ευρύτερο δημόσιο τομέα (πχ στην αυτοδιοίκηση).
- Το νομοσχέδιο αναλώνεται στη σύνθεση της εταιρείας και στα διαδικαστικά ζητήματα χωρίς να συνδέει νομοθεσία και θεσμικό πλαίσιο με τη λειτουργία της εταιρείας.
- Αναφέρονται οι επιτροπές, το ΔΣ κλπ. της ΑΕ αλλά όχι τα τμήματα κλπ κοινώς δεν υπάρχει οργανόγραμμα/διάρθρωση υπηρεσίας το αυτονόητο σε κάθε οργανισμό
- Η ιδιωτικοποίηση της διαχείρισης του νερού και η αύξηση της τιμής του δεν δημιουργεί συνθήκες ανάπτυξης
- Η κατάργηση των υφιστάμενων δομών των ΟΕΒ, ΤΟΕΒ και η μεταβίβαση της διαχείρισης των υδάτινων πόρων σε μια Ανώνυμη εταιρεία αναδεικνύει για μια ακόμη φορά την παθογένεια της Ελληνικής διοίκησης. Παρά τα προβλήματα τους, πολλά εκ των οποίων εκπορεύονται από την ίδια την Ελληνική πολιτεία, οι ΤΟΕΒ διαχειρίζονται, συντηρούν και επεκτείνουν τα δίκτυα τους, διαθέτοντας προς τους αρδευτές νερό σε τιμή αποδεδειγμένα χαμηλότερη από άλλους παρόχους ύδατος. Αυτό μάλιστα σε μια εποχή όπου το ενεργειακό κόστος έχει σημειώσει κατακόρυφη αύξηση. Το μοντέλο της αυτοδιαχείρισης στο θέμα αρδευτικό νερό, μπορεί να λειτουργήσει όταν η πολιτεία στέκεται αρωγός στις προσπάθειες εκσυγχρονισμού και αναβάθμισης των υπηρεσιών που προσφέρουν οι ΤΟΕΒ και όχι εμπόδιο. Οι προκλήσεις της σύγχρονης εποχής (κλίμα, ενεργειακό κόστος, τιμές προϊόντων) είναι πολλές . Απαιτείται γνώση, ολιστική προσέγγιση, συλλογική αντίληψη και δράση. Η πολιτεία οφείλει να βοηθήσει τους ήδη υπάρχοντες οργανισμούς, εκσυγχρονίζοντας το νομοθετικό πλαίσιο που τους διέπει και παρέχοντας τους σύγχρονα διαχειριστικά εργαλεία.
- Θεωρούμε ότι ο συγκεκριμένος νόμος θα προκαλέσει μεγάλα προβλήματα στη διαχείριση των υδάτων στη Θεσσαλία, και πρέπει να προωθηθεί λύση σύμφωνη με την ισχύουσα εθνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία.

Η Πρόεδρος της Δ.Ε. Παραρτήματος Κρήτης

Δρ. Άννα Δασκαλάκη

